

České e-knihy pro knihovny - přehled nabídky, nové zkušenosti z Univerzity Karlovy, e-knihy a e-časopisy Vydavatelství FF UK

**Mgr. Jana Matějková, Filozofická fakulta, Vydavatelství
Ing. Jiří Pavlík, Univerzita Karlova v Praze, Ústřední knihovna**

jana.matejkova@ff.cuni.cz, pavlik@cuni.cz

INFORUM 2016

Abstrakt

Pro výuku a výzkum na UK jsou k dispozici e-knihy vydávané Vydavatelstvím FF UK. E-knihy jsou dostupné na platformách EBSCO eBooks a Proquest ebrary DASH!. Odkazy na e-knihy jsou uvedené na Portálu elektronických zdrojů UK. Digitální repozitář UK zpřístupňuje a uchovává Open Access časopisy Vydavatelství FF UK. Jedná se o tituly, které v roce 2015 přešly do režimu Open Access. Na Univerzitě Karlově tak od září 2015 archivujeme a zpřístupňujeme články z 12ti Open Access časopisů vydávaných FF UK.

V uplynulém roce proběhla řada nových nákupů českých e-knih v knihovnách na platformách eReading.cz, Flexibooks, Proquest ebrary, EBSCO eBooks a Publi mKnihy. Na Univerzitě Karlově jsou ve spolupráci s nakladatelstvími a vydavatelstvím UK zpřístupňovány e-knihy včetně vyhledání v discovery systému UK. České e-knihy jsou na UK dostupné na platformách Proquest ebrary, Proquest ebrary DASH!, EBSCO eBooks, eReading.cz, Levná knihovna a Publi mKnihy. Ve spolupráci s veřejnými knihovnami jako Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích jsou využívány také výpůjčky e-knih na platformách eReading.cz a Flexibooks.

Abstract in English

For teaching and research in the UK are available for e-books published by the Faculty of Arts Publishing House. E-books are available on the platforms eBooks EBSCO and

Proquest ebrary DASH !. Links to e-books are listed on the Portal of electronic sources UK. Digital Repository UK accesses and stores Open Access Journals Publishing FF UK. These are the titles, which in 2015 passed into the Open Access mode. Charles University and September 2015 and Disclose archived articles from the 12 Open Access journals published by the Faculty of Arts.

In the past year there have been several new purchases of Czech e-books in libraries on platforms eReading.cz, Flexibooks, ebrary Proquest, EBSCO eBooks and Publi mKnihy. Charles University, in cooperation with publishers and publishing UK accessed the e-books, including searching for the discovery of the UK. Czech e-books are available on the UK on the platforms Proquest ebrary, Proquest ebrary DASH !, EBSCO eBooks, eReading.cz, Inexpensive library and Publi mKnihy. In partnership with public libraries as the Research Library in Czech Budejovice they are also utilized borrowing e-books on platforms eReading.cz and Flexibooks.

E-knihy Vydavatelství FF UK a Nakladatelství Karolinum

Pro výuku a výzkum na UK jsou k dispozici e-knihy vydávané na UK Vydavatelstvím FF UK a Nakladatelstvím Karolinum. E-knihy jsou dostupné na platformách EBSCO eBooks, Proquest ebrary a v Digitálním repozitáři UK. Odkazy na e-knihy jsou uvedené na Portálu elektronických zdrojů: <http://pez.cuni.cz/eknihy/?lang=cs>. Délka výpůjčky e-knih pro čtení off-line na platformách ebrary i EBSCO eBooks je nastavena na 14 dní. Po uplynutí výpůjční doby je e-kniha automaticky vrácena a je možné si ji vypůjčit znovu. K začátku května 2016 Vydavatelství FF zpřístupňuje pro UK 41 e-knih na platformě EBSCO eBooks a 30 e-knih na platformě ProQuest ebrary pro čtení na místě v prostorách UK. Nakladatelství Karolinum zpřístupňuje pro UK 340 e-knih na platformách ProQuest ebrary a EBSCO eBooks, k tomu dalších 8 Open Access e-knih v univerzitním Digitálním repozitáři. E-knihy Vydavatelstvím FF UK a Nakladatelstvím Karolinum jsou na platformách EBSCO eBooks a Proquest ebrary/EBL dostupné k licencování pro knihovny.

E-časopisy Vydavatelství FF UK v Digitálním repozitáři UK

Digitální repozitář UK (dále jen Repozitář) zpřístupňuje a uchovává Open Access časopisy Vydavatelství FF UK na webových stránkách <http://repozitar.cuni.cz>. Jedná se o tituly, které v roce 2015 přešly do režimu Open Access. Principem Open Access je neomezený on-line

přístup k vědeckým datům a informacím se zajištěnou auto-archivací v otevřených repozitářích nebo publikování v otevřených informačních zdrojích. Na Univerzitě Karlově tak od září 2015 archivujeme a zpřístupňujeme články z těchto časopisů:

- Časopis pro moderní filologii (<http://casopispromodernifilologii.ff.cuni.cz>)
- Dvacáté století (<http://dvacatestoleti.ff.cuni.cz>)
- Fórum sociální práce (<http://forumsocialniprace.ff.cuni.cz>)
- Historie – Otázky – Problémy (<http://historieotazkyproblemy.ff.cuni.cz>)
- The Journal of Culture (<http://thejournalofculture.ff.cuni.cz>)
- Linguistica Pragensia (<http://linguisticapragensia.ff.cuni.cz>)
- Prague Economic and Social History Papers (<http://wisohim.ff.cuni.cz>)
- Prague Papers on the History of International Relations (<http://praguepapers.ff.cuni.cz>)
- Pražské egyptologické studie (<http://pes.ff.cuni.cz>)
- Slovo a smysl (<http://wordandsense.ff.cuni.cz>)
- Studia Ethnologica Pragensia (<http://studiaethnologicapragensia.ff.cuni.cz>)
- Svět literatury (<http://svetliteratury.ff.cuni.cz>).

Články v Repozitáři je možné najít na úvodní stránce Repozitáře pod sbírkou [Open access časopisy Vydavatelství FF UK](#).

E-časopisy Vydavatelství FF UK v DOAJ

Vydavatelství FF UK úspěšně dokončilo registraci Časopisu pro moderní filologii v Directory of Open Access Journals (DOAJ) - <https://doaj.org/toc/2336-6591>. Registrace v DOAJ je pro FF velmi prestižní a zároveň přinese mezinárodní zviditelnění časopisu prostřednictvím vyhledávačů, discovery služeb a link serverů. Vydavatelství FF UK připravuje registraci v DOAJ také pro další Open Access časopisy vydávané na FF.

Přehled nabídky na platformách

Odkaz na celkový přehled nabídky českých e-knih pro knihovny je uvedený na webové stránce eknihy.knihovna.cz. Vedoucími poskytovateli e-knih v češtině pro knihovny jsou eReading.cz a Flexibooks. České tituly od několika akademických nakladatelství jsou pro knihovny dostupné na platformách EBSCO eBooks a Proquest ebrary/EBL. České e-knihy nabízí také platformy Levná knihovna a mKnihy. Městská knihovna v Praze patří mezi lídry v poskytování Open Access e-knih v češtině.

eReading.cz nabízí knihovnám konzorciální předplatné, multilicence a především výpůjčky e-knih. eReading.cz nabízí přes 2500 titulů od desítek nakladatelů. Výpůjčky jsou přes API eReading.cz integrovány do knihovnických systémů Aleph, ARL, Carmen, Portaro Koha,

VuFind. Výpůjčky eReading.cz nabízí na 60 knihoven v České republice a na Slovensku. Počet výpůjček v knihovnách měsíčně se blíží 2000. Výpůjčovat lze e-knihy ve formátu ePub. Vypůjčené e-knihy si čtenáři stahují pro čtení v aplikacích pro iOS nebo Android.

Na platformě Flexibooks mohou knihovny pro své čtenáře nakupovat výpůjčky e-knih nebo roční licence. Flexibooks disponuje nabídkou přes 3300 titulů od Nakladatelství Fraus, Portál, Grada Publishing, Host, Kniha Zlín a dalších nakladatelů. Výpůjčky jsou přes API Flexibooks integrovány do knihovních systémů Aleph a ARL. Výpůjčky Flexibooks nabízí 6 knihoven v České republice. Flexibooks pracují s PDF formátem e-knih s vlastním multimediálním rozšířením. Vypůjčené e-knihy si čtenáři stahují pro čtení v aplikacích pro iOS, Android nebo Windows.

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích v dubnu letošního roku oznámila 5 500 provedených výpůjček e-knih po dvou letech nabídky vypůjčování e-knih v češtině. Od dubna 2014 knihovna čtenářům nabízí výpůjčky eReading.cz, od začátku 2016 také výpůjčky Flexibooks.

Na platformách Proquest ebrary/EBL a EBSCO eBooks nabízí e-knihy v češtině nakladatelství Karolinum, Vydavatelství FF UK, Masarykova Univerzita - Nakladatelství a Západočeská Univerzita v Plzni. Na platformách EBSCO i Proquest jsou k dispozici Patron Driven Acquisition, krátkodobé výpůjčky, roční licence i trvalé nákupy. Pro čtení e-knih jsou u EBSCO eBooks i Proquest ebrary k dispozici webová čtečka. K EBSCO eBooks jsou k dispozici aplikace pro iOS nebo pro Android s přihlašování účtem z knihovny. Proquest ebrary/EBL a EBSCO eBooks pracují s formáty ePub a PDF. K e-knihám Proquest ebrary i EBSCO eBooks lze použít aplikace pro iOS, Android, Windows, OS X s podporou Adobe ADEPT DRM.

Na platformě Levná knihovna Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk mohou knihovny vybírat z nabídky cca. 700 titulů e-knih Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Slon, Doplněk, Key Publishing a několika dalších nakladatelů. Pro čtení e-knih je k dispozici webová čtečka a aplikace pro Windows určená pro čtení na místě v knihovně.

Firma Code Creator nabízí platformu Publi mKnihy, kterou knihovny využívají pro zpřístupnění Open Access nebo licencovaných e-knih. Na platformě je možné zpřístupňovat e-knihy v PDF, ale důraz je kladen na multimediální e-knihy v HTML 5. Pro čtení e-knih jsou k dispozici webová čtečka, aplikace pro iOS a Android.

Městská knihovna v Praze nabízí rozsáhlou kolekci na 650 Open Access e-knih. Městská knihovna v Praze jako Open Access e-knihy vydává tituly, u kterých vypršela autorská práva, vydává e-knihy začínajícím autorům a zpřístupňuje také Open Access e-knihy vydané jinými nakladateli.

E-knihy v češtině na UK

Na UK jsou e-knihy v češtině dostupné na platformách EBSCO eBooks, Proquest ebrary, eReading.cz, Levná knihovna a Publi mKnihy. Pro čtení na místě využíváme Proquest ebrary DASH!. Open Access e-knihy zpřístupňujeme v repozitářovém systému DigiTool. Ve spolupráci s veřejnými knihovnami, především Jihočeskou vědeckou knihovnou v Českých a Městskou knihovnou Tábor čtenáři z UK využívají také výpůjčky eReading.cz a Flexibooks. E-knihy jsou čtenářům UK dostupné prostřednictvím Portálu e-knih UK, vyhledávání e-knih od všech poskytovatelů zajišťuje discovery systém.